

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення зміни до статті 165
Податкового кодексу України щодо невиключення до оподатковуваного
доходу платника податку суми щомісячної державної допомоги
працівникам підприємств паливно-енергетичного комплексу, житлово-
комунального господарства, залізничного транспорту загального
користування, залученим до аварійно-
відновлювальних робіт»
(далі – законопроект)

1. Мета

Метою законопроекта є врегулювання питання щодо звільнення від оподаткування суми державної допомоги, яка надається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, працівникам підприємств паливно-енергетичного комплексу, житлово-комунального господарства незалежно від форми власності, залізничного транспорту загального користування, які безпосередньо залучені до аварійно-відновлювальних робіт.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Законопроект розроблено на виконання пункту 4 постанови Кабінету Міністрів України від 23 січня 2026 року № 76 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо надання державної допомоги працівникам підприємств паливно-енергетичного комплексу, житлово-комунального господарства, залізничного транспорту загального користування, залученим до аварійно-відновлювальних робіт» (далі – Постанова № 76), яким передбачено завдання Міністерству енергетики та Міністерству розвитку громад та територій подати Кабінетові Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цією постановою пропозиції стосовно внесення змін до законодавчих актів щодо врегулювання питань надання державної допомоги працівникам, залученим до аварійно-відновлювальних робіт.

Відповідно до Постанови № 76 Кабінетом Міністрів України запроваджено експериментальний проєкт щодо надання працівникам підприємств паливно-енергетичного комплексу, житлово-комунального господарства незалежно від форми власності, залізничного транспорту загального користування, які безпосередньо залучені до аварійно-відновлювальних робіт, щомісячної державної допомоги у сумі 20 тис. грн за кожний відпрацьований отримувачем державної допомоги звітний місяць, фінансування якого здійснюється за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету, виділених Міненерго та Мінрозвитку.

Відповідно до чинного законодавства, зазначена сума державної допомоги підлягає оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб і військовим збором на загальних підставах, що зменшує фактичний розмір фінансової підтримки працівників.

Крім того, нарахування на суму державної допомоги єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування збільшує обсяг бюджетного фінансування та відповідно збільшує навантаження на державний бюджет.

Запровадження пропонованої зміни дозволить забезпечити виплату державної допомоги працівникам у повному обсязі без утримання податку на доходи фізичних осіб і військового збору, зменшить навантаження на державний бюджет та сприятиме оптимізації адміністрування податків.

3. Основні положення проєкту акта

Відповідно до пропонованої зміни до підпункту 165.1.1 пункту 165.1 статті 165 Податкового кодексу України до загального місячного оподатковуваного доходу платника податку не включається сума щомісячної державної допомоги, яка надається відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 січня 2026 року № 76 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо надання державної допомоги працівникам підприємств паливно-енергетичного комплексу, житлово-комунального господарства, залізничного транспорту загального користування, залученим до аварійно-відновлювальних робіт» (зі змінами).

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти:

Податковий кодекс України;

Закон України «Про Державний бюджет України на 2026 рік»;

Порядок використання коштів резервного фонду бюджету, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 року № 415.

Прийняття цього Закону не потребує внесення змін до інших законів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроєкту не потребує додаткових видатків з державного та/або місцевого бюджетів України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Законопроєкт не потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Законопроєкт не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У законопроєкті відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Прийняття Закону забезпечить врегулювання питання надання державної допомоги працівникам підприємств паливно-енергетичного комплексу, житлово-комунального господарства незалежно від форми власності, залізничного транспорту загального користування, які безпосередньо залучені до аварійно-відновлювальних робіт, шляхом невключення суми щомісячної державної допомоги до оподаткованого доходу платника податку та дозволить забезпечити отримання працівниками державної допомоги в повному обсязі.

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр енергетики України**

Денис ШМИГАЛЬ

«___»_____ 2026 року